

Tid: mandag 17.06 kl. 10.00-15.00

Sted: Eramet, Sauda

Kl. 10.00-12.00 Bedriftsbefaring og presentasjon av Eramet, Sauda

Tilstede:

Ordførere:

Asbjørn Birkeland, Jarle Nilsen, Sigmund Lier, Ole Johan Vierdal, Siri Klokkestuen, Jorunn Skåden, May Britt Vihovde (varaordfører Haugesund)

Forfall:

Marte Eide Klovning

Gerd Helen Bø

Arne-Christian Mohn

Tormod Våga

Rådmenn:

Sigurd Eikje, Ole Bernt Thorbjørnsen, Rune Koster Tvedt, Hilde Aartun Haraldseide, Yngve Bergesen, Øyvind Valen, Jostein Førre, Vibeke Vikse Johnsen, Jan Erik Nygård

Forfall:

Bjørn Aadnesen

Storingsrepresentanter:

Ingen stortingsrepresentanter hadde anledning til å delta denne gangen

Haugaland Vekst, administrasjon:

Tormod Karlsen, Inger Kallevik Haavik, Sturle Monstad (deltok i siste del ifm. statusrapportering)

Andre inviterte:

Kåre Bjarte Bjelland (Eramet), Andreas Fløgstad (Sauda kommune) , Per Velde (Karmøy kommune), Terje Devold (Viking Planet), Tiril Fjeld (Haugaland Næringspark), Harris Utne og Erik Gullesen fra Statnett.

Pressen v/ Ryfylke

Presentasjon om Eramet, Sauda, v/ direktør for strategisk utvikling i Eramet Norway, Kåre Bjarte Bjelland.

Eramet konsernet har en omsetning 4,5-5 mill. Euro. Hovedområder: mangan, legeringer, nikkel, spesiallegeringer.

Omsetningen svinger veldig økonomisk. Tyssedal er eid 100% av Eramet, men er ikke en del av Eramet Norway, men disse er: Sauda, Porsgrunn og Kvinesdal. I tonn har Sauda 40% større produksjon enn de andre verkene.

Mangan forbedrer stålets yteevne (hardhet, slitestyrke, sveisbarhet). Det er gjennomsnitt 1% mangan i stål.

Stål er 100% resirkulerbart og er viktig i oppbyggingen av grønn energi.

Eramet er opptatt av å ta samfunnsansvar, dvs. å involvere seg i prosjekter "utenfor porten". Viktig å bidra til at Sauda er et trivelig samfunn å bo i ved å sponse ulike aktiviteter. Eramet ønsker å være en drivkraft mer enn bare en hjørnesteinsbedrift. Viktig at er at skolen blir "hjørnesteinen" i lokalsamfunnet.

Smelteverket er helt avhengig av et godt samfunn rundt, like avhengig som samfunnet er avhengig av smelteverket.

God veiforbindelse til Sauda er viktig for Eramet, og en frykter at det blir vanskeligere å få folk til å bosette seg i Sauda dersom en ikke får en bedre forbindelsesvei.

Viktige saker akkurat nå for Eramet:

- ETS (EU-system for CO2 kvotehandel)
- Alle forhold med betydning for kraftpriser:
  - Opprinnelsesgaranter

Se for øvrig vedlagt presentasjon og www.Eramet.no/baerekraftrapport

RÅDSMØTE 04-19

Sak 19-19 Godkjenning av innkalling

Vedtak: Innkallingen ble godkjent

Sak 20-19 Godkjenning av referat fra forrige møte

Vedtak: Referatet ble godkjent.

Sak 21-19 Regionalt utviklingsfond (beslutnings sak)

Vedtak: Innstillingen som ble framlagt ble enstemmig vedtatt:

- 1. Regionrådet for Haugalandet gir sin tilslutning til rådmennenes forslag om styrking av regionrådets fond og ber kommunene gi sin tilslutning til fordeling i henhold til forslaget.*
- 2. Saken sendes til eierkommunene i Haugaland Vekst for politisk behandling høsten 2019.*
- 3. Det åpnes opp for at fondet kan få tilført midler fra andre eksterne finansieringskilder, for eksempel fylkeskommuner og Ulla-Førre fondet.*

Sak 22-19 The Viking Planet på Haugalandet v/konsulent Terje Devold

Terje Devold gav en presentasjon om status for prosjektet The Viking Planet. En åpner nå verdens første Viking Planet i Oslo like ved Rådhuset, på Fridtjof Nansens plass. Kommersielt er en mer opptatt av diskusjoner med Dublin, St.Petersburg, o.a. enn Haugalandet, da markedspotensialet er vesentlig større der.

Konseptet har følgende innslag:

1. 11 minutters film om dramatisert slag, i tredimensjonal opplevelse.
2. 270 graders «dome», hvor en kan oppleve hverdagslivet under vikingtiden.
3. Egen opplevelse av Avaldsnes.
4. Viking Kings i hologram «fra trelle til konge».
5. 8 interaktive skjermer med tema:
  - i. Skip og navigasjon
  - ii. Våpen og krig
  - iii. Kvinner i vikingtiden
  - iv. Religion og tro

Det er tilrettelagt for 11, snart 12 språk.

Åpner Oslo i juni 2019, med 1600 m2. Det planlegges videre en etablering i Bergen på 1000 m2 til våren og i Haugesund med 800 m2, forhåpentligvis vinteren 2020, forutsatt finansiering.

Videre planlegges 2 internasjonale «planeter» i 1. halvår, og mål om Irland og UK i 2021. Fjerde «planet» i Nord Norge og sannsynligvis siste i Norge i denne omgang. Videre 2 internasjonale «planeter» i Stockholm, København, Reykjavik og andre aktuelle i 2022.

Diskusjon fulgte.

Se mer detaljert informasjon i vedlagt presentasjon.

Rådmann Yngve Bergesen har fått i oppdrag med å lage felles sak for rådmannsgruppa og forslaget vil ligge klar etter sommeren.

Sak 23-19 Forbedring av nettkapasitet til regionen? v/Harris Utne og Erik Gullesen

Notat fra Haugaland Vekst om saken var sendt ut på forhånd.

Presentasjon om forbedring av nettkapasiteten fra Statnett v/ Harris Utne, avdelingsleder nettutvikling og Erik Gullesen, planansvarlig for Vest. Presentasjonen vedlagt.

Spørsmål og ordveksling fulgte.

-Har Statnett vurdert hvor stor andel de kan ta videre?

Svar: Statnett har ikke konkludert ennå.

-Mot august må vi finne ut hva Statnett kan ta, hva bedriftene kan ta og hva kommunene kan bidra med?

Svar: Uvanlig at kommunene forskutterer, men må finne løsningen for det. Hydro har behov for 400 MW men ikke konkludert ennå.

Viktig å få synliggjort og dokumentert de konkrete behov for mer kapasitet fra bedriftene.

Haugaland Kraft har satt ned en arbeidsgruppe for å kartlegge dette.

Sak 24-19 Status for arbeid med øvrige regionale prosesser

Korte statusgjennomganger fra:

- Status i Velferdsteknologi v/prosjektleder Sturle Monstad
- NCEC og Sauda-prosjekt ved Andreas Fløgstad, Sauda kommune og Sigmund Lier om nytt navn på energiprogrammet NCEC som nå blir RENergi. Det var ingen innvendinger til dette og navneskiftet ble godkjent av regionrådet.
- «Grønne byer og bygder» - konferanse 23.august i regi av Haugaland Vekst, RENergi og Haugesund kommune, ved Inger K. Håvik, Haugaland Vekst.
- Statusgjennomgang fra andre prosesser og tiltak i handlingsplan 2019 ved Tormod Karlsen, Haugaland Vekst.

Sak 25-19 Våre stortingspolitikere orienterer
Bolken utgikk da ingen kunne møte.

Sak 26-19 Eventuelt

Det var meldt inn følgende saker under Eventuelt i forkant av møtet:

Ordfører Jorunn Skåden tok opp spørsmålene om AUs rolle og arbeidet i det interkommunale/regionale idrettsutvalget.

Rådsleder Jarle Nilsen redegjorde for spørsmålene. I spørsmålet rundt AUs rolle viste han til de nylig vedtatte vedtektene i Selskapsavtalen som beskriver AUs funksjon med følgende: «*Regionrådet kan utpeke et arbeidsutvalg fra regionrådets medlemmer. Arbeidsutvalget kan initiere og forberede saker som skal behandles i regionrådet.*»

Sigmund Lier foreslo at regionrådet for framtiden får en oversikt over hvilke innspill som AU får inn til vurdering ifm. med referatet fra AU.

Spørsmålet om interkommunalt idrettsutvalg ble også drøftet, men en ble enige om å se nærmere på disse sakene etter valget i det nye regionrådet i neste periode.

Ellers har Sigmund Lier meldt inn to innspill om hhv. neste års Veikonferanse og en fagkonferanse rundt landbasert vindkraft i regionen til høsten.

Veikonferansen bør i framtiden arrangeres av Haugaland Vekst på vegne av regionen, noe regionrådet gav sin tilslutning til.

Når det gjelder å arrangere en fagdag om vindkraft i siste del av august, foreslo Lier at Haugaland Vekst står som arrangør på vegne av regionen og at målgruppen her primært blir politikere og administrasjon i kommunene. En ønsker både overordnet informasjon fra NVE men også å få fram de ulike sidene rundt vindkraftproduksjon på land, dvs. naturvern og utbyggere. I tillegg ønsket en også informasjon om havvind på denne fagdagen.

Regionrådet gav sin tilslutning til dette.